

Startsida (/) / Recensioner (/sv/Sarprofil-delplatser/volym/recensioner/) / En utställning om sökandet efter ursprung

En utställning om sökandet efter ursprung

2023-09-19 16:52

Paula Urbano, Sundsvalls museum

Paula Urbanos utställning på Sundsvalls museum rör vid såriga teman – militärkuppen i Chile 1973 och den fråga om ursprung som många svenskar med utländsk bakgrund får: ”Var kommer du ifrån egentligen?”

Ett centralt verk i utställningen är videoinstallationen “Collect the (un)connected & (re)connect the uncollected” (2017–2023). I den berättar konstnären om sökandet efter sitt ursprung. Hon gör DNA-tester och spårar sina anor till mänsklighetens vaggas i Afrika, till södra Spanien, till amerikansk ursprungsbefolkning, östasiater och samer. Hennes spanska förfäder utvandrade från Spanien i slutet av 1400-talet när Sydamerika koloniserades. Efter militärkuppen i Chile flydde föräldrarna till i Sverige och här är Paula Urbano född och uppvuxen.

På Historiska museet i Stockholm hittar hon metallföremål från bronsåldern, funna i Värmland, som innehåller koppar från en gruva i södra Spanien. Kanske var det hennes spanska förfäder som kommit till Skandinavien och gömt metallföremålen i en bergsskrev, men sedan missat att hämta dem, funderar hon. I videon drar hon slutsatsen att sanningen om hennes ursprung är att hon kommer från Skandinavien. Och det gör hon ju. Replikor av bronsföremålen som hittades i Grava socken i Värmland visas i glasmontrar i utställningen.

Paula Urbano, "Reflexive perception #8", fotomontage på Plexiglas, 2022. ©Paula Urbano / Bildupphovsrätt 2023.

I utställningen visas också bilderna "Reflexive perception" #1, #2 och #3 från 2013 samt #8 från 2022. Det är fotomontage utskrivna på plexiglas där konstnären sammanfogat foton från städer som Miami, Norrköping och Berlin till skimrande, undflyende och samtidigt lockande bilder. Ser vi ett grekiskt tempel, en solnedgång eller ett betongfundament vid en motorväg?

Längs en långvägg hänger en serie fyrkantiga utskjutande svarta storformatsnegativ. I mitten av varje glasskiva finns en papperslapp med textade meddelanden på bak- och framsidan. Verket heter "Viskningar" (2021) och består av mellanstadieflickors lappkonversationer. Papperslapparna är hennes egna, hon hittade dem i en låda. Det var så flickor kommunicerade under lektionerna, före mobiltelefonerna och sms:ens tid.

I "Foundation" återvänder hon till frågan om ursprung. Verket består av ett foto på Paula Urbano och hennes två syskon som barn. De sitter på en husgrund i Mar del Plata. En miniatyr av husgrunden har byggts upp och placerats framför fotot. Familjen försökte återvända till Latinamerika och skulle bygga ett hus men föräldrarna blev lurade och det blev bara en husgrund. De återvände till Sverige.

Under vernissagen gjorde Paula Urbano en performance – "Nunca mas" – om militärkuppen i Chile 1973. ©Paula Urbano / Bildupphovsrätt 2023.

Med anledning av att utställningen öppnades bara några dagar innan 50-årsdagen för militärkuppen i Chile genomförde Paula Urbano sin performance "Nunca mas" (aldrig mer) – under vernissagen. Den börjar med att hon, klädd i svart, drar omkring på ett blodfärgat, genomskinligt tyg i utställningen. Sedan bär hon in ett skulpterat halvt manshuvud och placerar det i en plastlåda i vilken hon håller vatten. Detta till ackompanjering av en inspelad röst från Chile 1973 som på smattrande spanska uppmanar folk att göra motstånd.

Det halva manshuvudet föreställer Paula Urbanos pappa. Han fanns bland de som fängslades på Estadio Chile under militärkuppen men han kom ut därifrån levande och kunde fly. När Paula Urbano skulle göra skulpturen och ville täcka sin pappas ansikte för att gjuta av det fick han panik. Därför blev det bara ett halvt huvud. Militärerna satte en huva över fångarnas ansikten när de skulle torteras så att de inte kunde se sina förövare.

Det starkt berörande verket stod kvar i utställningen under en vecka.

Ett Aristoteles-citat på väggen i utställningen säger någonting om Paula Urbanos inställning till sin konst: "...skillnaden mellan historieskrivaren och konstnären är .../ att den ene säger det som har hänt, den andre sådant som skulle kunna hända. Därför är konsten också mer filosofisk och seriös än

historieskrivningen ....

Paula Urbano är i botten fotograf, utbildad i fri konst på Konstfack.

Text och foto: Karin Kämsby

Volym 2023-09-19

[Länk till denna artikel \(/sv/Sarprofil-delplatser/volym/recensioner/en-utstallning-om-sokandet-efter-ursprung/\).](/sv/Sarprofil-delplatser/volym/recensioner/en-utstallning-om-sokandet-efter-ursprung/)

Karin Kämsby, Gnarp, är frilansjournalist med inriktning på kultur, foto och grafisk form. Hon gick ut journalisthögskolan i Göteborg 1980 och tog en fil. kand. dramatik, film- och teatervetenskap vid Stockholms universitet 1995. Senare har hon läst kompletterande universitetskurser i att skriva om konst och att skriva kulturkritik. Hon har frilansat som journalist sedan 2002, bland annat för Danstidningen, Mittmedia och SvD och har medverkat i Volym sedan 2003. Numera bedriver hon även egna projekt som skribent och fotograf.

Relaterad information

Rubrikbild: Paula Urbano, "Foundation", 2017, fotografi, glas, sand med silikon. ©Paula Urbano / Bildupphovsrätt 2023.

Sundsvalls museum

Paula Urbano

"Collect and (re)connect"

En ursprungsberättelse

Videoinstallation, fotomontage

Kurator Lejla Porovic

Utställningen pågår 9 september – 26 november, 2023.

Senast uppdaterad 2023-09-19 16:52

Volym Konsttidningen

Årgang 21 - 2023

Ansvarig utgivare:

Lars-Erik Marklund, kommunikationsdirektör

Biträdande ansvarig utgivare:

Sebastian Andersson, konstkonsulent

Om Volym - kontakta oss (</sv/Sarprofil-delplatser/volym/div/om-webbplatsen/om-volym/>)

Gamla Volym - arkiverat material (<http://arkiv.volym.info/>)

Volym på Facebook (<https://www.facebook.com/Volym-141391952573082/>)

Webbplatsen

Om webbplatsen (</sv/Sarprofil-delplatser/volym/div/om-webbplatsen/Webbplatsen/>)

Om kakor (</sv/Sarprofil-delplatser/volym/div/om-webbplatsen/Webbplatsen/Om-kakor/>)

Tillgänglighetsredogörelse (</sv/Webbplatsen/tillganglighetsredogorelse/>)

Tyck till om Volym (</sv/Sarprofil-delplatser/volym/div/om-webbplatsen/om-volym/Tyck-till-om-Volym/>)

Region Västernorrland

Volym är en del av rvn.se (</sv/>)

Konst Västernorrland (</sv/Utveckling/Kultur-och-bibliotek/konst-vasternorrland/>)